

**PROJEKTO „SKAITMENINIO UGDYMO TURINIO KŪRIMAS IR DIEGIMAS“
(09.2.1.-ESFA-V-726-03-0001)
ORTODOKSŲ (STAČIATIKIŲ), EVANGELIKŲ LIUTERONŲ, EVANGELIKŲ
REFORMATŲ TIKYBŲ MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO
PROGRAMA
(trukmė 48 akad. val. (16+32))**

Programos rengėjas (-ai)

Dr. Jūratė Valuckienė, dr. Milda Damkuvienė (I modulis)

Dr. Sergejus Neifachas, Julija Sinicienė, Rasa Mardosaitė, kun. Karolis Skausmenis (II-IV modulis)

Specialioji pedagogė, VDU edukologijos dokt. Agata Augustinovič (V modulis)

Programos pavadinimas

Ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokytojų kompetencijų tobulinimo programa, skirta pasirengti atnaujintam ugdymo turiniui įgyvendinti.

Programos anotacija (aktualumas, reikalingumas, prioritetinga kryptis)

Bendrųjų programų ugdymo turinys atnaujinamas remiantis švietimo būklės analize. Siekiant užtikrinti aukštesnę mokinių ugdymo kokybę stiprinamas kryptingas mokinių vertybinis ugdymas, ugdomos kompetencijos, būtinos sėkmingai gyventi šiuolaikiniame pasaulyje, suteikiami tvarūs žinių pagrindai, mokymosi turinys siejamas su gyvenimo aktualijomis. Vykstant Bendrųjų ugdymo programų turinio pokyčiams atveriamos galimybės mokykloms ir mokytojams priimti savarankiškus ugdymo turinio formavimo sprendimus (Bendrųjų programų atnaujinimo gairės, 2019). Atsiliepiant į šį kvietimą, mokytojams kyla daug praktinių klausimų: kaip suprantame ugdymo turinio atnaujinimo procesą? koks jo santykis su mokyklos ir nacionalinėmis ugdymo programomis? kokias sėkmingas patirtis, iš kurių būtų galima pasimokyti, jau turime? Bendrojo ugdymo programos atnaujinamos, siekiant atliepti mokinių interesus, puoselėti jų gerovę ir tenkinti kiekvieno besimokančiojo individualius, savitus poreikius ir galimybes. Šios kvalifikacijos tobulinimo programos paskirtis – ne tik pateikti svarių išvalgų, bet ir kelti klausimus bei kviesti diskusijai ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokytojus, kad jie pasinaudotų naujomis galimybėmis kurti unikalias mokymosi patirtis savo mokiniams.

Ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrosiose programose atsiranda 7 naujos kompetencijos (kūrybiškumo, kultūrinė, komunikavimo, pažinimo, pilietinė, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos, skaitmeninė), keičiasi programos struktūra (išskiriamos pasiekimų sritys, nurodomos mokymosi turinio sritys, įvardijami pasiekimų lygių požymiai, siekiant geriau įvertinti kiekvieno mokinio poreikius, tiksliau jam talkinti). Su atnaujintomis bendrosiomis programomis turi keistis bendrojo ugdymo praktika, ugdymo procesą labiau orientuojanti į kompetencijomis grįstą mokymąsi. Mokytojai turi pasirengti sėkmingai įgyvendinti bendrąsias programas. Ši kvalifikacijos tobulinimo programa yra skirta plėtoti ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokytojų kompetencijas, būtinas sėkmingam atnaujintų (2022-2023 m. m.) ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų bendrųjų programų įgyvendinimui ir įsijungimui į bendrojo ugdymo tikslingos praktikos kaitą.

Numatoma, kad kvalifikacijos tobulinimo programoje dalyvaus tikslinė grupė – ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokytojai. Dalyviai apžvelgs ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokymosi turinio kaitos tendencijas, susipažins su atnaujintomis ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrosiomis programomis, išbandys jų įgyvendinimo galimybes, reflektuos ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų pažangią mokymosi praktiką, susipažins su programų metodinėmis įgyvendinimo rekomendacijomis. Programos metu dalyviai išmoks planuoti ir įgyvendinti atnaujintą ugdymo turinį, fiksuoti, vertinti individualius mokinių mokymosi pasiekimus ir pagal pastebėtus pokyčius suteikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams, toliau

kryptingai planuoti pagalbą mokiniui, bendradarbiaujant su tėvais ir švietimo pagalbos specialistais.

Pagrindinis dėmesys kvalifikacijos tobulinimo programoje skiriamas šiuolaikinės didaktikos, gerosios praktikos pavyzdžių analizei, mokymo ir mokymosi veiklos projektavimui, ugdymo praktikos tobulinimo sprendimų paieškai. Šioje programoje numatyta 18 akad. val. teorinių pristatymų ir 30 akad. val. praktinių užsiėmimų. Du trečdaliai programoje numatytų naudoti metodų orientuoti į praktinę veiklą bei skirti individualiam dalyvių ar jų grupių darbui. Be to, įgyvendinant kvalifikacijos tobulinimo programą mokymų dalyviai dirbs virtualioje mokymosi aplinkoje (MOODLE), kur bus atliekamos užduotys, įkeliami savarankiški dalyvių darbai (geroji patirtis), teikiamos konsultacijos. Kiekvienas mokymų dalyvis turės galimybę pristatyti savo savarankišką darbą – pokyčio projektą, gauti grįžtamąjį ryšį bei numatyti tolesnės saviugdos kryptis.

Programą ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokytojų kompetencijų plėtojimas atnaujintų Bendrųjų programų kontekste sudaro penki moduliai:

1 modulis. Kas naujo švietime? (Bendra visų dalykų mokytojams, 8 akad. val.)

I sesija (trukmė 4 akad. val. – 2 akad. val. teorija ir 2 akad. val. praktika);

II sesija (trukmė 4 akad. val. – 1 akad. val. teorija ir 3 akad. val. praktika);

2 modulis. Ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrosios programos ir metodinės įgyvendinimo rekomendacijos (trukmė 8 akad. val.)

I sesija (trukmė 4 akad. val. – 2 akad. val. teorija ir 2 akad. val. praktika);

II sesija (trukmė 4 akad. val. – 1,5 akad. val. teorija ir 2,5 akad. val. praktika);

3 modulis. Pamokos planavimas ir organizavimas ugdant kompetencijas (trukmė 16 akad. val.);

I sesija (trukmė 8 akad. val. – 2,5 akad. val. teorija ir 5,5 akad. val. praktika);

II sesija (trukmė 8 akad. val. – 3 val. teorija ir 5 val. praktika);

4 modulis. Pasiekimų vertinimo ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų pamokose ypatumai (trukmė 8 akad. val. – 3 val. teorija ir 5 val. praktika);

5 modulis. Įtrauktis ir švietimo pagalba (trukmė 8 akad. val. – 3 akad. val. teorija ir 5 akad. val. praktika).

Kvalifikacijos tobulinimo programa truks 48 akademines valandas, modulius galima suskirstyti į sesijas. Tarp sesijų rekomenduojama palikti laiko savarankiškiems darbams atlikti. Pirmojo modulio „Kas naujo švietime“ paskirtis - stiprinti pozityvias mokytojų nuostatas dėl atnaujinto ugdymo turinio, analizuojat globalius ir lokalius švietimo sistemų pokyčius, darančius įtaką mokytojui, dirbančiam pagal atnaujintas bendrąsias programas. Dalyviai susipažins su švietimo tendencijomis ir pokyčių priežastimis; remdamiesi EBPO ir Lietuvos švietimo ekspertų parengtų analizių rezultatais, diskutuos apie iššūkius mokyklai ir mokytojui, kolegialiai reflektuos pasirengimą įgyvendinti atnaujintą dalyko ugdymo turinį, esamą pedagoginę praktiką ir jos kaitos kryptis. Pirmoje sesijoje (4 akad. val.) įprasminami (aptariami, diskutuojami, analizuojami) dėl globalios kaitos įvykę visuomenės ir švietimo sisteminiai pokyčiai, nacionaliniai susitarimai ir sprendimai dėl ugdymo turinio atnaujinimo, atnaujintas bendrąsias programas pagrindžiantys dokumentai. Antroje sesijoje (4 akad. val.) modeliuojamos naujos profesinės elgsenos nuostatos dirbant pagal atnaujintas dalykų bendrąsias programas pamokoje ir už klasės ir (arba) mokyklos ribų. Praktiniam darbui dalyviams teikiamos individualios ir grupinės užduotys, įgalinančios kritiškai į(si)vertinti turimą profesinę parengtį įgyvendinti atnaujintą dalyko programą. Grupinių diskusijų metu sudaromos galimybės dalintis patirtimi, svarstyti parengties situacijas įgyvendinti atnaujintą ugdymo turinį. 2 modulio metu (8 val.) rekomenduojama reflektuoti tikybės mokymosi kaitos tendencijas, susipažinti su atnaujintomis ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrosiomis programomis, parengtomis programų įgyvendinimo metodinėmis rekomendacijomis, šiuolaikinės didaktikos tendencijomis. Trečiojo modulio metu (16val.) rekomenduojama išbandyti įvairias praktines veiklas, padedančias įgyvendinti atnaujintas ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrąsias programas. Ketvirtame modulyje (8 val.) rekomenduojama skirti laiko mokytojų savarankiškų darbų refleksijai ir asmeninės medžiagos (pvz., veiklų planų, pasiekimų vertinimo pavyzdžių ir kt.), parengtos darbu pagal atnaujintas ortodoksų (stačiatikių), evangelikų

liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrąsias programas, pristatymui. 5 modulyje „Įtrauktis ir švietimo pagalba“ paskirtis – suteikti mokytojams reikalingų žinių ir praktinių įgūdžių apie įtraukties principo įgyvendinimo galimybes, diegiant atnaujintą ugdymo turinį. Modulyje aptariami būtini įtraukties principu grindžiami ugdymo realizavimo pokyčiai dirbant pagal atnaujintas bendrąsias programas, vertinamas kolegialios parengties potencialas pedagoginės praktikos ir nuostatų kaitai. Mokytojai derinant teoriją ir praktiką, bus mokomi kritiškai į(si)vertinti turimą profesinę parengtį įgyvendinti Rekomendacijas dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.

Programos tikslas

Tobulinti 1–12 klasėse ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokytojų kompetencijas, būtinas mokinio poreikius atitinkančio ugdymo proceso organizavimui ir sėkmingai atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimo praktikai.

Programos uždaviniai

1. Diskutuoti švietimo tendencijas ir perprasti ugdymo turinio atnaujinimo priežastis, remiantis EBPO ir nacionalinio švietimo ekspertų išvargomis.
2. Kritiškai vertinti švietimo raidos scenarijus ir ugdymo organizavimo pokyčius mokykloje ir (arba) klasėje, rengiantis įgyvendinti atnaujintą ugdymo turinį.
3. Supažindinti ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokytojus su šiuolaikinės didaktikos prieigomis, atnaujintomis ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrosiomis programomis bei aptarti jų kaitos tendencijas.
4. Analizuojant praktinius pavyzdžius ir modeliuojant pamokų veiklos situacijas, atskleisti praktines atnaujintų ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrųjų programų įgyvendinimo galimybes.
5. Tobulinti mokymų dalyvių ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų kokybės reflektavimo gebėjimus; gilinti bendradarbiavimo ir komandinės veiklos gebėjimus; stiprinti mokytojų gerosios patirties sklaidą ir kolegialų mokymąsi (tinklaveiką) bei praktinius savo veiklos pokyčius.
6. Diegiant atnaujintą ugdymo turinį, išanalizuoti įtraukties principo įgyvendinimą, aktualizuojant atnaujintų bendrųjų programų Rekomendacijų mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių pritaikymo galimybes.

Programos turinys, trukmė, naudojami mokymo(si) metodai (būdai)

Eil. Nr.	Tema	Teorija	Praktika	Savarankiškas darbas	Iš viso	Mokymo metodai
1 modulis. Kas naujo švietime? (8 akad. val.)						
I sesijos uždavinys. Diskutuoti apie švietimo tendencijas ir perprasti ugdymo turinio atnaujinimo priežastis, remiantis EPBO ir nacionalinio švietimo ekspertų išvargomis.						
1.	Kodėl atnaujinamas ugdymo turinys? Bendros švietimo tendencijos, reaguojant į globalaus pasaulio iššūkius. Nacionalinio lygmens susitarimai ir sprendimai atnaujinant ugdymo turinį.	0,5	0,5		1	Įtraukianti paskaita, diskusija.
2.	Kokia bendrojo ugdymo ateitis	0,5	0,5		1	Įtraukianti

	globalios kaitos kontekstuose? Įtampos ir paradoksai keičiantis bendrojo ugdymo misijai. Suvaldymo strategijos ir klausimai be atsakymų mokytojui.					paskaita, diskusija, nuostatų modeliavimas.
3.	Kokie švietimo ir (arba) mokyklos vystymo(si) scenarijai? Inovatyvios švietimo sistemos, struktūros, darbotvarkės: mokymas(is) bendrojo ugdymo mokykloje ir už jos ribų. Nauja bendrojo ugdymo paskirtis ir tikslai: orientacija į kompetencijas.	1	1		2	Įtraukianti paskaita, darbas grupėse, rezultatų pristatymas ir diskusija, refleksija.

II sesijos uždavinys. Krišškai vertinti švietimo raidos scenarijus ir ugdymo organizavimo pokyčius mokykloje ir (arba) klasėje, rengiantis įgyvendinti atnaujintą ugdymo turinį.

1.	Kaip ugdyti antropoceno kartą? Paradigminis virsmas: nuo mokymo prie mokymosi įgalinimo. Holistinio kompetencijų ugdymo didaktinės strategijos. Mokytojo parengtis dalyku ugdyti mokinio kompetencijas.	0,5	1,5		2	Įtraukianti paskaita, klausimų / atsakymų sesija, diskusija.
2.	Kas gali būti kitaip organizuojant ugdymą pagal atnaujintas bendrąsias programas? Mokytojo, pamokos, klasės, mokyklos darbo organizavimo galimybės, iššūkiai, problemos išnaudojant atnaujintų bendrųjų programų potencialą.	0,5	1,5		2	Įtraukianti paskaita, atvejo analizė grupėse, rezultatų pristatymas, diskusija, refleksija.
		3	5		8	

2 modulis. Ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrosios programos ir metodinės įgyvendinimo rekomendacijos (8 akad. val.)

I sesijos uždavinys: Supažindinti ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokytojus su atnaujintomis ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrosiomis programomis bei aptarti jų kaitos tendencijas.

1.	Tikybės mokymosi kaitos kryptys: kas keičiasi? Dėl ko keičiama?	0,5			0,5	Pranešimai, dalyvių turimos patirties šiais klausimais refleksija.
----	---	-----	--	--	-----	--

2.	Ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrųjų programų paskirtis, tikslas ir uždaviniai: jų dermė ir sąsajos su kaitos tendencijomis (ugdymo turinio atnaujinimu, kompetencijomis grįstu planavimu).	0,5			0,5	Pranešimas, diskusijos, vaizdo įrašo su konkrečia praktika aptarimas.
3.	Kompetencijomis grįsta ugdymo praktika: kompetencijų samprata, turinys, sandai.	1	2		3	Individualios refleksijos, grupės darbas ir bendras pasidalinimas.

II sesijos uždavinys: Supažindinti ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokytojus su šiuolaikinės didaktikos priegomis, ugdymo turinio įgyvendinimo galimybėmis.

1.	Atnaujintas ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų turinys: ugdymo turinio sąranga, kompetencijų raiška, pasiekimų sritys ir pasiekimai.	0,5	1		1,5	Pranešimas ir praktinio pavyzdžio analizė organizuojant dorinio ugdymo (tikybos) pamokas.
2.	Tikybos didaktikos principai: personalizuoto ugdymo, įtraukiojo ugdymo, patirtinio mokymosi, projektų metodo ir kt.	0,5	0,5		1	Pranešimas, po kurio dalyviai rengia pamokos planą.
3.	Tikybos mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas pažangos vertinimo principai; pasiekimų lygmenys ir jų panaudojimas.	0,5	1		1,5	Pranešimas ir individualios refleksijos.
		3,5	4,5		8	

3 modulis. Pamokos planavimas ir organizavimas ugdant kompetencijas (16 akad. val.)

I sesijos uždavinys: Analizuojant praktinius pavyzdžius atskleisti praktines atnaujintų ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų programų įgyvendinimo galimybes.

1.	Kaip suprantamas pamokos turinio kūrimas įgyvendinant atnaujintas ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų programas. Kas padėtų mokyklos lygmeniu kurti ugdymo turinį.	0,5	1		1,5	Pranešimas, praktinė veikla ir metodinės medžiagos rengimas.
2.	Tikybos pamokos uždavinio ir vertinimo kriterijų formulavimas atsižvelgiant į planuojamas ugdyti kompetencijas: kompetencijų plėtotės planavimas ir	1	2		3	Iliustratyvus pavyzdžių pristatymas; darbas grupelėse;

	įgyvendinimas pamokoje, mokinių iniciatyvą palaikantys ugdymo planavimo sprendimai, ugdymo organizavimo alternatyvos, aplinkos kūrimo ir metodų parinkimo galimybės.					bendros diskusijos.
3.	Ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų pamokos veiklų parinkimas atsižvelgiant į planuojamas ugdyti kompetencijas: idėjų paieška ir pamokos veiklų modeliavimas.	0,5	1		1,5	Idėjų generavimo ir dalijimosi metodai. Minčių lietus, mąstymo žemėlapiai.
4.	Vertinimo kriterijų formulavimas ir jų sąsaja su mokymo(si) diferencijavimu, individualizavimu ir personalizavimu pamokoje ugdant planuojamas kompetencijas: patirties reflektavimas ir tobulėjimo kryptių apibendrinimas.	0,5	1,5		2	Individuali refleksija ir pasidalinimas.
II sesijos uždavinys: Modeliuojant pamokų veiklos situacijas atskleisti praktines atnaujintų ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrųjų programų įgyvendinimo galimybes.						
1.	Kas padėtų kurti ugdymo turinį klasės lygmeniu: mokymo ir mokymosi paradigms derinimas ugdant planuojamas kompetencijas (mokymasis bendradarbiaujant, savivaldis mokymasis ir kt.).	1	0,5		1,5	Pranešimas, praktinė veikla ir metodinės medžiagos rengimas.
2.	Pastoliavimas: ugdymo turinio modeliavimo strategijos įgyvendinant atnaujintas ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrąsias programas.	0,5	0,5		1	Iliustratyvus pavyzdžių pristatymas; darbas grupelėse; bendros diskusijos.
3.	Skaitmeninių priemonių tikslingas parinkimas įgyvendinant atnaujintas ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrąsias programas.	0,5			0,5	Pranešimai, dalyvių turimos patirties šiais klausimais refleksija.
4.	Įsivertinimas, grįžtamasis ryšys ir refleksija ugdant planuojamas kompetencijas ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų pamokose: pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo metodai bei jų taikymo pavyzdžių pristatymas /	0,5	0,5		1	Iliustratyvus pavyzdžių pristatymas; darbas grupelėse; idėjų generavimo ir dalijimosi

	demonstravimas, analizė ir aptarimas.					metodai; bendros diskusijos.
5.	Praktinis pamokų scenarijų kūrimas ir jų analizavimas.	0,5	3,5		4	Iliustratyvus pavyzdžių pristatymas; darbas grupelėse; idėjų generavimo ir dalijimosi metodai; bendros diskusijos.
	Iš viso:	5,5	10,5		16	

4 modulis. Mokinių pasiekimų vertinimo ypatumai ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų pamokose (8 akad. val.)

Uždavinys: Tobulinti mokymų dalyvių (ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokytojų) kokybės reflektavimo gebėjimus; gilinti pasiekimų vertinimo veiklos gebėjimus; stiprinti mokytojų gerosios patirties sklaidą ir kolegialų mokymąsi (tinklaveiką) bei praktinius savo veiklos pokyčius.

1.	Vertinimas: formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo principai; pasiekimų lygmenys ir jų panaudojimas.	1	1		2	Pranešimai, dalyvių turimos patirties šiais klausimais refleksija.
2.	Pasiekimų lygiai: sąranga ir stebėseną.	1	1		2	Individuali refleksija ir pasidalinimas.
3.	Praktinis užduočių kūrimas, tinkamas turimų užduočių parinkimas ir pritaikymas pamokoje pagal pasiekimų lygius.	1	3		4	Iliustratyvus pavyzdžių pristatymas; darbas grupelėse; bendros diskusijos.
	Iš viso:	3	5		8	

5 modulis Įtrauktis ir švietimo pagalba (8 akad. val.)

Uždavinys: Susipažinti su įtraukties principo įgyvendinimo aktualijomis ir tendencijomis atnaujinto ugdymo turinio kontekste.

1.	Įtraukties principo realizavimo pokyčiai ir perspektyvos atnaujinto bendrojo ugdymo turinio kontekste.	0,5	0,5		1	Įtraukianti paskaita, diskusija.
2.	Rekomendacijų dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo	0,5	0,5		1	Įtraukianti paskaita,

	specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams pristatymas.					diskusija, nuostatų modeliavimas.
3.	Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, edukacinių galimybių apibūdinimas.	1	1		2	Įtraukianti paskaita, darbas grupėse, rezultatų pristatymas ir diskusija, refleksija.
4.	Mokytojo parengtis ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio kompetencijas. Paradigminis virsmas: nuo mokymo prie mokymosi įgalinimo.	0,5	1,5		2	Įtraukianti paskaita, klausimų / atsakymų sesija, diskusija.
5.	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo galimybės, iššūkiai, problemos išnaudojant atnaujintų bendrųjų programų potencialą bei Rekomendacijas. Didaktinės holistinio kompetencijų ugdymo strategijos.	0,5	1,5		2	Įtraukianti paskaita, atvejo analizė grupėse, rezultatų pristatymas, diskusija, refleksija.
	Iš viso:	3	5		8	

Tikėtina (-os) kompetencija (-os), kurią (-ias) įgyja Programą baigęs asmuo

Šioje programoje tikslingai bus plėtojamos **didaktinės kompetencijos**:

- *ugdymo(si) turinio įgyvendinimo ir tobulinimo kompetencija*. Didžiausias dėmesys bus skiriamas pamokos veiklų ir užduočių planavimui, mokymo(si) strategijų, priemonių ir metodų parinkimui. Taip pat bus sudarytos sąlygos išbandyti skirtingų metodų taikymą.
- *mokymo(si) aplinkų, ugdymosi turinio ir situacijų įvairovės kūrimo kompetencija*. Kvalifikacijos tobulinimo programoje pagrindinis dėmesys bus skiriamas mokymuisi kurti skatinančią ir kūrybišką aplinką.
- *mokinių / ugdytinių pasiekimų ir pažangos vertinimo kompetencija*. Kadangi su atnaujintomis programomis numatoma mokymosi pasiekimų kaita, daug dėmesio bus skiriama mokymuisi kelti vertinimo tikslus, parinkti vertinimo metodus, parengti vertinimo priemones ir jas taikyti.
- *mokinių / ugdytinių skirtybių ir galimybių pažinimo (specialiųjų gebėjimų ir poreikių atpažinimo), pagalbos teikimo mokantis ir mokinių / ugdytinių motyvavimo kompetencija*. Kvalifikacijos tobulinimo programoje bus skiriama dėmesio mokinių individualių ugdymosi poreikių atpažinimui bei ugdymo personalizavimui, pasirengti dirbti su specialiųjų poreikių turinčiais mokiniais pagal atnaujintas bendrąsias programas reflektuojant savo nuostatas, profesines žinias ir gebėjimus, priimant sprendimus dėl žinių ir gebėjimų atnaujinimo.

Taip pat bus sudarytos sąlygos plėtoti pedagogų **bendrąsias kompetencijas**:

- *profesinės komunikacijos kompetenciją* tobulins seminaruose diskutuodami su kolegomis iš kitų institucijų, dalindamiesi patirtimi ir jungdamiesi į profesinius tinklus (išorinė komunikacija), o tarp seminarų atlikdami užduotis pristatys ugdymo turinio kaitos iniciatyvas savo ugdymo institucijos bendruomenėje (vidinė komunikacija).

- *asmeninio tobulėjimo ir mokėjimo mokytis kompetenciją* plėtos atnaujintų programų kontekste reflektuodami savo nuostatas, žinias ir sugebėjimus bei priims sprendimus dėl žinių ir įgūdžių atnaujinimo.
- *naujų technologijų ir informacijos valdymo* kompetenciją plėtos dalyvaudami nuotolinėje seminario dalyje: realaus laiko virtualiuose susitikimuose ir naudodami asinchroninio bendravimo ir bendradarbiavimo platformą Moodle.

Igytų kompetencijų į(si)vertinimo būdai

Seminaro dalyvių įsitraukimo stebėjimas atliekant individualias ir grupines praktines užduotis, dalyvio asmeninio (komandinio) projekto rengimas ir pristatymas. Dalyvių kvalifikacijos tobulinimo proceso ir rezultatų refleksija (vertinimas ir įsivertinimas).

Programai vykdyti naudojama mokomoji medžiaga ir techninės priemonės:

1 modulis <i>Kas naujo švietime?</i>		
Temos	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Mokomosios medžiagos apimtis
Kodėl atnaujinamas ugdymo turinys?	Bendros švietimo tendencijos, reaguojant į globalaus pasaulio iššūkius. Nacionalinio lygmens susitarimai ir sprendimai atnaujinant ugdymo turinį.	PW pateiktis (8 skaidrės)
Kokia bendrojo ugdymo ateitis globalios kaitos kontekstuose?	Įtampos ir paradoksai keičiantis bendrojo ugdymo misijai. Suvaldymo strategijos ir klausimai be atsakymų mokytojui.	PW pateiktis (10 skaidrių)
Kokie švietimo ir mokyklos vystymo(si) scenarijai?	Inovatyvios švietimo sistemos, struktūros, darbotvarkės: mokymas(is) bendrojo ugdymo mokykloje ir už jos ribų. Nauja bendrojo ugdymo paskirtis ir tikslai: orientacija į kompetencijas.	PW pateiktis (6 skaidrės)
Kaip ugdyti antropoceno kartą?	Paradigminis virsmas: nuo mokymo prie mokymosi įgalinimo. Holistinio kompetencijų ugdymo didaktinės strategijos. Mokytojo parengtis dalyku ugdyti mokinio kompetencijas.	PW pateiktis (12 skaidrių)
Kas gali būti kitaip ir (arba) nauja organizuojant ugdymą pagal atnaujintas bendrąsias programas?	Mokytojo, pamokos, klasės, mokyklos darbo organizavimo galimybės, iššūkiai, problemos išnaudojant atnaujintų bendrųjų programų potencialą.	PW pateiktis (5 skaidrės)
2 modulis. <i>Ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrosios programos ir metodinės įgyvendinimo rekomendacijos</i>		
Temos	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Mokomosios medžiagos apimtis
Dorinio ugdymo kaitos kryptys: kas keičiasi? Dėl ko keičiama?	Dorinio ugdymo (tikybos) kaitos kryptys	PW pateiktis (3 skaidrės)
Ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų programų paskirtis, tikslas ir uždaviniai: jų dermė ir sąsajos su kaitos tendencijomis (ugdymo turinio atnaujinimu, kompetencijomis grįstu planavimu).	Ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų ugdymo bendrųjų programų paskirtis, tikslas ir uždaviniai.	PW pateiktis (3 skaidrės)
Kompetencijomis grįsta dorinio	Kompetencijomis grįsta tikybos	PW pateiktis (8 skaidrės)

ugdymo praktika: kompetencijų samprata, turinys, sandai.	mokymosi praktika: kompetencijų samprata, turinys, sandai	
Atnaujintas ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų mokymosi turinys: ugdymo turinio sąranga, kompetencijų raiška, pasiekimų sritys ir pasiekimai.	Atnaujintas ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų turinys	PW pateiktis (5 skaidrės)
Tikybės didaktikos principai: personalizuoto ugdymo, įtraukiojo ugdymo, patirtinio mokymosi, projektų metodo ir kt.	Tikybės didaktikos principai: personalizuotas ugdymas, įtraukusis ugdymas, universalus dizainas ir kt.	PW pateiktis (5 skaidrės)
3 modulis Pamokos planavimas ir organizavimas ugdant kompetencijas.		
Temos	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Mokomosios medžiagos apimtis
Kaip suprantamas pamokos turinio kūrimas įgyvendinant atnaujintas ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrąsias programas.	Kaip suprantamas pamokos turinio kūrimas įgyvendinant atnaujintas ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrąsias programas	PW pateiktis (5 skaidrės)
Ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų pamokos veiklų parinkimas atsižvelgiant į planuojamas ugdyti kompetencijas: idėjų paieška ir pamokos veiklų modeliavimas.	Tikybės pamokos veiklų idėjų paieška ir modeliavimas	PW pateiktis (5 skaidrės)
4 modulis Mokinių pasiekimų vertinimo ypatumai ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų pamokose		
Temos	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Mokomosios medžiagos apimtis
Mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas tikybės pamokose: pažangos vertinimo principai; pasiekimų lygmenys ir jų panaudojimas.	Mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas doriniame ugdyme.	PW pateiktis (5 skaidrės)
	Kokia vertinimo paskirtis, tikslas, principai? Kas yra formuojamasis vertinimas?	PW pateiktis (5 skaidrės)
Vertinimas: formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo principai; pasiekimų lygmenys ir jų panaudojimas.	Formuojamasis vertinimas ir ugdymo personalizavimas / individualizavimas dorinio ugdymo praktikoje	PW pateiktis (5 skaidrės)
Vertinimo kriterijų formulavimas ir jų sąsaja su mokymo(si) diferencijavimu, individualizavimu ir personalizavimu pamokoje ugdant planuojamas kompetencijas: patirties reflektavimas ir tobulėjimo krypčių apibendrinimas.	Vertinimo kriterijų formulavimas ir jų sąsaja su mokymo(si) diferencijavimu, individualizavimu ir personalizavimu pamokoje	PW pateiktis (3 skaidrės)
	Tikybės pamokos uždavinio ir vertinimo kriterijų formulavimas atsižvelgiant į planuojamas ugdyti kompetencijas	PW pateiktis (4 skaidrės)
5 modulis Įtrauktis ir švietimo pagalba		
Temos	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Mokomosios medžiagos apimtis
Įtraukties principo realizavimo pokyčiai ir perspektyvos atnaujinto bendrojo ugdymo turinio kontekste.	Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2022. (Įtraukusis ugdymas).	PowerPoint skaidrių pateiktys (8 skaidrės)
Rekomendacijų dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams pristatymas	Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.	PowerPoint skaidrių pateiktys (6 skaidrės),

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, edukacinių galimybių apibūdinimas.	Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.	PowerPoint skaidrių pateiktys (10 skaidrių)
Mokytojo parengtis ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio kompetencijas.	Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.	PowerPoint skaidrių pateiktys (8 skaidrės).
Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo galimybės, iššūkiai, problemos išnaudojant atnaujintų bendrųjų programų potencialą bei Rekomendacijas.	Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.	PowerPoint skaidrių pateiktys (12 skaidrių), užduočių lapai grupiniam darbui (2 grupės).

Mokomoji medžiaga (pavadinimas, formatas (pateiktys, leidinys, vaizdo įrašas ar pan.)

Lektorių pranešimų pateiktys; dorinio ugdymo (tikybos) bendrosios programos; savarankiško darbo užduotys su lydinčia medžiaga; vaizdo įrašai (ugdomųjų veiklų pavyzdžiai, ugdomųjų veiklų pristatymai).

Techninės priemonės

Nuotoliniams mokymams organizuoti skirta virtuali aplinka ir įranga.

Programai rengti naudotos literatūros ir kitų informacinių šaltinių sąrašas

1. Dorinio ugdymo (ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų) bendrosios programos (2022).
2. *Bendrųjų programų atnaujinimo gairės* (2019). Vilnius: Švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/01/bendruju-programu-atnaujinimogaires_internetine-versija.pdf
3. Bruzgelevičienė, R. (2020). *Ugdymo turinio kūrimas mokyklos lygmeniu: galimybės ir iššūkiai*. Analizė diskusijoms kuriant ir (arba) atnaujinant ugdymo turinį. Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. Prieiga per internetą: [Ugdymo turinio kūrimas mokykliniu lygmeniu Ramutė Bruzgelevičienė.pdf \(lr.v.lt\)](#)
4. Burke, W. (2017). *Organization change – Theory and practice*. New York: SAGE Publications.
5. Dagiienė, V. (2017). *Kompiuterių visiems nenupirksime, bet informatinį mąstymą galime suteikti*. Prieiga internete: <https://naujienos.vu.lt/prof-v-dagiene-kompiuteriu-visiems-nenupirksime-bet-informatini-mastyama-galime-suteikti/>
6. Duoblienė, L. (2018). *Pohumanistinis ugdymas. Dekoduoti*. Monografija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
7. *Edukacijos tyrimais grįstos švietimo politikos formavimas* (2022). Medžiaga diskusijai. Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra.
8. *Geros mokyklos koncepcija* (2015). Prieiga per internetą: http://www.nmva.smm.lt/wp-content/uploads/2015/08/GM_koncepcija_11-121-V.V..pdf
9. Hargreaves, A., Fullan, M. (2019). *Profesinis kapitalas. Ugdymo pertvarka kiekvienoje mokykloje*. Vilnius: Eugrimas.
10. *Hibridinio mokymo(si) / ugdymo(si) patirties analizė* (2021). Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. Prieiga per internetą: [Hibridinio-mokymosi-ugdymosi-patirties-analize.pdf \(smm.lt\)](#)
11. OECD (2022). *Trends Shaping Education 2022*. OECD Publishing, Paris. Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.1787/6ae8771a-en>
12. OECD (2020). *Back to the Future of Education: Four OECD Scenarios for Schooling, Educational Research and Innovation*. OECD Publishing, Paris. Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.1787/178ef527-en>.

13. OECD (2020). *What Students Learn Matters: Towards a 21st Century Curriculum*, OECD Publishing, Paris. Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.1787/d86d4d9a-e>
14. *Kompetencijų ir Vaiko raidos aprašai* (Versija 4.0 2021-09-29). Prieiga per internetą: <https://www.mokykla2030.lt/kompetenciju-ir-vaiko-raidos-aprasai/>
15. *Kiek teisingas Lietuvos bendrasis ugdymas, palyginti su kitomis Europos šalimis?* 2021 lapkritis, Nr. 4 (194) Švietimo problemos analizė. [nr4-aLietuvos-bendrasis-ugdymas elektroninis.pdf](http://www.smm.lt/nr4-aLietuvos-bendrasis-ugdymas-elektroninis.pdf) ([smm.lt](http://www.smm.lt))
16. Lietuva. *Švietimas šalyje ir regionuose 2022*. Įtraukusis ugdymas. Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. Prieiga per internetą: [Nacionalinė švietimo agentūra - » Švietimo būklės analizės](http://www.smm.lt/nacionaline-svietimo-agentura-»-svietimo-bukles-analizes) ([smm.lt](http://www.smm.lt))
17. Lietuva *Švietimas šalyje ir regionuose 2021*. Nuotolinis mokymas(is). Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. Prieiga per internetą: [Nacionalinė švietimo agentūra - » Švietimo būklės analizės](http://www.smm.lt/nacionaline-svietimo-agentura-»-svietimo-bukles-analizes) ([smm.lt](http://www.smm.lt))
18. LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, 2021 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. V-2159 *Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymo „Dėl reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“ pakeitimo*. Paskelbta: TAR, 2021-12-01, Nr. 24811 Prieiga per internetą: <https://e-imas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/7367f7d02fbf11e4b487eaabe28831e8/asr>
19. Mauro, F. G. (2021). *2030-ieji. Kaip svarbiausios šiandienos tendencijos visiškai pakeis mūsų ateitį?* Vilnius: Eugrimas.
20. *Mokymosi analitika ir dirbtinis intelektas mokykloje: ateitis prasideda šiandien* (2021). Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.
21. *Mokymasis už klasės ribų*. Praktinės rekomendacijos (2022). Programa „Tyrinėjimo menas: mokomės bendruomenėje“. Vilnius: Kūrybinės jungtys.
22. *Mokymuisi palankios aplinkos kūrimas*. Rekomendacijos mokyklų vadovams ir švietimo politikams (2021). Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla.
23. *Mokyklų pasirengimo diegti atnaujintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas veiklos tyrimas* (2022). Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. Prieiga per internetą: [Veiklos tyrimas](http://www.smm.lt/veiklos-tyrimas) ([smm.lt](http://www.smm.lt))
24. *Pasirengimo diegti atnaujintas bendrąsias programas įsivertinimo kriterijai* (2021), Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. Prieiga per internetą: https://www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/10/PASIRENGIMO-DIEGTI-ATNAUJINTAS-BENDRASIAS-PROGRAMAS-ISIVERTINIMO-KRITERIJAI_v13-su-priedais.pdf
25. Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams. Medžiaga parengta įgyvendinant ESF projektą „Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas“ (Pr. Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-02-0001). Projekto vykdymo laikotarpis: 2016 m. – 2022 m. <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>
26. Stony, M. (1998) *The Universal Design File*. NC State University, The Center for Universal Design; <http://www.certec.lth.se/fileadmin/certec/Kirre/102-154-1-PB.pdf> *The future of education and skills. Education 2030*. OECD, 2018.

Kvalifikaciniai reikalavimai lektoriams

1. Jungtinė lektorių grupė.
2. Bent vienas lektorius turi turėti mokslinį socialinių mokslų srities edukologijos daktaro laipsnį.
3. Visi lektoriai turi turėti ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygstantį aukštąjį išsilavinimą (socialinių mokslų (edukologija) srityje).
4. Lektoriai turėtų būti dalyvavę atnaujintų dorinio ugdymo (ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų,

evangelikų reformatų tikybų) bendrųjų programų rengime.

5. Lektoriai turi turėti patirties dirbant virtualiojoje aplinkoje Moodle, gebėti pritaikyti mokomąją medžiagą bei užduotis šiai aplinkai.

6. 5 moduliui – projekto „Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas“ Nr. 09.4.2-esfa-v-715-02-0001 lėšomis vestų 60 val. mokymų „Atnaujintų bendrųjų programų pritaikymas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams“ dalyviai: vadovai, pedagogai, švietimo pagalbos specialistai.

Reikalavimai dalyviams

Kompetencija (-os)	Būti susipažinus su atnaujintomis ortodoksų (stačiatikių), evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų tikybų bendrosiomis programomis.
--------------------	--